

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2021-2022

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΡΙΤΗ 17 ΜΑΪΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ Α΄ ΣΕΙΡΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Γ005

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ: 90 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΚΕΙΜΕΝΑ ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 40)****1. Να μεταφράσετε τα πιο κάτω κείμενα στην Ελληνική.**

I. Sulla, occupata urbe, senatum armatus coegerat ut Marius hostis iudicaretur. Cuius voluntati nemo obviam ire audebat; solus Scaevola augur de hac re interrogatus sententiam dicere noluit. Quin etiam cum Sulla minitans ei instaret, dixit is Sullae: “Licet mihi ostendas agmina, quibus curiam circumsedisti; licet mortem miniteris, numquam ego hostem iudicabo Marium. Etsi corpore infirmo sum, meminero urbem Romam a Mario conservatam esse”.

(Λατινικά Λυκείου, XL- ελαφρά διασκευή)

II. Tum *cuidam* ex militibus persuadet ut ad Ciceronem epistulam deferat. Providet ne, intercepta *epistula*, nostra consilia ab hostibus cognoscantur. Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit. Legatum monet ut epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret. Haec ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur.

(Λατινικά Λυκείου, XLV- ελαφρά διασκευή)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**(Μονάδες 60)**

1. (α) Από το πρώτο κείμενο που σας δόθηκε για μετάφραση να εντοπίσετε και να γράψετε δύο (2) λέξεις της Λατινικής που παρουσιάζουν ετυμολογική συγγένεια με την Ελληνική γλώσσα δηλώνοντας και τη σχετική ελληνική λέξη. Να εξαιρεθούν τα κύρια ονόματα.

(μον. 2)

(β) Δίνονται δύο τριάδες λέξεων από την Αγγλική, Γαλλική και Ισπανική. Να γράψετε τη λέξη της Λατινικής με την οποία συνδέεται ετυμολογικά η κάθε τριάδα (για ουσιαστικό ή επίθετο, να δοθεί η ονομαστική ενικού στο αρσενικό).

ΑΓΓΛΙΚΗ	ΓΑΛΛΙΚΗ	ΙΣΠΑΝΙΚΗ
obsolete	obsolète	obsoleto
aucturity	auctorité	auctoritad

(μον. 2)

2. (α) Από το δεύτερο κείμενο που σας δόθηκε για μετάφραση, να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ -επισημαίνονται με πλάγια γραφή στο κείμενο- με τις πτώσεις της στήλης Β΄. Στη στήλη Β΄ πλεονάζουν τρεις (3) επιλογές.

	Α΄		Β΄
α	<i>cuidam</i>	1	δοτική ενικού
β	<i>epistula</i>	2	ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου
		3	ονομαστική ενικού θηλυκού
		4	αιτιατική ενικού
		5	αφαιρετική ενικού

(μον. 2)

(β) Να μεταφέρετε τους πιο κάτω τύπους -από τα δοθέντα για μετάφραση διδαγμένα κείμενα- στην πτώση που σε κάθε περίπτωση ζητείται.

- **nemo**: στην αιτιατική ενικού
- **minitans**: στη δοτική ενικού
- **castra**: στην ονομαστική πληθυντικού
- **die**: στη γενική πληθυντικού

(μον. 3)

(γ) Να γράψετε, μονολεκτικά, τους άλλους βαθμούς των πιο κάτω τύπων -από τα δοθέντα για μετάφραση διδαγμένα κείμενα- διατηρώντας αμετάβλητα -σε περίπτωση επιθέτου- την πτώση, τον αριθμό και το γένος.

infirmo, celeriter

(μον. 2)

3. Να γράψετε τους πιο κάτω τύπους ρημάτων σύμφωνα με την οδηγία που ακολουθεί, αφού λάβετε υπόψη, όπου χρειάζεται, το υποκείμενό τους στα δοθέντα για μετάφραση διδαγμένα κείμενα.

- **noluit**: στο γ' πρόσωπο ενικού οριστικής ενεστώτα
- **minitans**: στο β' πρόσωπο ενικού, υποτακτικής μέλλοντα
- **instaret**: στην ονομαστική ενικού μετοχής ενεστώτα
- **persuadet**: στο απαρέμφατο παρακειμένου, στη φωνή που βρίσκεται
- **adhaesit**: στο β' πρόσωπο πληθυντικού, προστακτικής ενεστώτα, στη φωνή που βρίσκεται
- **conspicitur**: στο β' πρόσωπο οριστικής ενεστώτα, στη φωνή που βρίσκεται
- **defertur**: στο β' πρόσωπο οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής

(μον. 7)

4. (α) Να εντοπίσετε και να διορθώσετε το σφάλμα στην πρόταση που ακολουθεί. Στο τετράδιο απαντήσεων να γράψετε μόνο το σφάλμα και τη διόρθωσή του.

Rex timebat ne urbs oppugnetur.

(μον. 2)

(β) Να αναγνωρίσετε τον συντακτικό ρόλο της υπογραμμισμένης δευτερεύουσας πρότασης που ακολουθεί. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Mater persuadet filio ut exercitum moveat.

(μον. 3)

5. Να αναγνωρίσετε τον συντακτικό ρόλο των πιο κάτω τύπων οι οποίοι είναι υπογραμμισμένοι στα διδαγμένα για μετάφραση κείμενα.

- armatus
- dicere
- corpore
- ex militibus

(μον. 4)

6. (α) Να αναγνωρίσετε, από το δεύτερο για μετάφραση διδαγμένο κείμενο, τη δευτερεύουσα πρόταση:

Licet mortem miniteris

(μον. 2)

- (β) Να αναγνωρίσετε τον παρακάτω υποθετικό λόγο και να τον μετατρέψετε, ώστε να δηλώνει το δυνατόν.

Si milites non fortes sunt, bello vincuntur.

(μον. 3)

7. (α) Να μετατρέψετε τη μετοχική φράση που ακολουθεί σε ισοδύναμη δευτερεύουσα πρόταση.

de hac re interrogatus sententiam dicere noluit

(μον. 2)

- (β) Να τρέψετε την παρακάτω ευθεία ερώτηση σε πλάγια ερωτηματική πρόταση με το ρήμα εξάρτησης που σας δίνεται.

Num est ulla fides in vita vestra?

Sallustius rogabat ...

(μον. 2)

8. Να υποδείξετε πού πρέπει να τονιστούν οι λέξεις που ακολουθούν τεκμηριώνοντας πλήρως την απάντησή σας.

habere, desisto

(μον. 2)

9. Ποια στάση των Ρωμαίων έναντι της Ελληνικής γλώσσας διαφαίνεται στο δεύτερο για μετάφραση διδαγμένο κείμενο; Να δώσετε ένα επιχείρημα που να τεκμηριώνει τη θέση αυτή.

(μον. 2)

10. Να αποδώσετε στην Ελληνική το κείμενο που ακολουθεί. (μον. 10)

Post eius mortem eo modo incolae id quod constituerant facere conantur, ut a terra sua fugiant. Ubi iam ad eam rem se paratos esse arbitrati sunt, urbes suas omnes

delent et frumentum omne, praeter quod secum portaturi erant; volebant enim, domum reditionis spe perita, parati esse ad omnia pericula.

Άγνωστη λέξη:

reditio -onis= επιστροφή

(Caesar, De Bello Gallico 1, 5, 1-3 - διασκευή)

11. Να μεταφέρετε στη Λατινική το κείμενο που ακολουθεί. (μον. 10)

Όταν ο ύπατος έδιωξε από την πόλη τον Βρούτο, συνέλαβε τους συντρόφους του. Ενώ αυτός μιλούσε μαζί τους ακούστηκε μια δυνατή φωνή. Ο εχθρός είχε στείλει κατασκόπους και όλοι ταραχθηκαν.

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ